

नैसर्गिक आपत्तीमध्ये बाधित आपद्ग्रस्तांना
तातडीने मदत देण्याबाबतचे निर्णय घेण्यासाठी
गठीत करण्यात आलेल्या मंत्रीमंडळ
उपसमितीची पुनर्रचना करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : टंचाई -२०१४ /प्र.क्र.२३३/म-७
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक:- २१ सप्टेंबर, २०२२

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, समक्रमांक, दिनांक २७.११.२०१४
- २) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: सीएलएस-२०१२/प्र.क्र.१५७/म-३,
दिनांक ३०.०१.२०१४
- ३) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: सीएलएस-२०१५/प्र.क्र.४०/म-३,
दिनांक १३.०५.२०१५
- ४) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, समक्रमांक, दिनांक १३ जून, २०१८,
दिनांक ५ डिसेंबर, २०१८ व दिनांक २४ जून, २०२०
- ५) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक : सीएलएस-२०२२/प्र.क्र.२५३/म-३,
दिनांक २२.०८.२०२२

प्रस्तावना -

नैसर्गिक आपत्तीमध्ये बाधित होणा-या आपद्ग्रस्त व्यक्तींना द्यावयाच्या मदतीचे दर व निकष संदर्भाधीन क्रमांक ३ येथील शासन निर्णयान्वये सन २०१५ ते सन २०२० या कालावधीकरिता निश्चित करण्यात आले होते. केंद्र शासनाने नैसर्गिक आपत्तीमध्ये चक्रीवादळ, भूकंप, आग, पूर, त्सुनामी, गारपीट, दरड कोसळणे, बर्फखंड कोसळणे (हिमवर्षाव), टोळधाड, दुष्काळ, ढगफुटी व कडाक्याची थंडी, कीड हल्ला या आपत्तींचा समावेश केला आहे. सदर मदतीचे दर, राज्य शासनामार्फत अवेळी पाऊस, अतिवृष्टी (शेतीपिकांच्या नुकसानीसह सर्व नुकसान), आकस्मिक आग, समुद्राचे उधाण, वीज कोसळणे या आपत्तींकरिताही लागू करण्यात आले आहेत. या मदतीचे दर व निकष सुधारित करण्याची कार्यवाही केंद्र शासन स्तरावर सुरु आहे. तथापि, संदर्भाधीन क्रमांक ३ येथील शासन निर्णयान्वये लागू करण्यात आलेले मदतीचे दर व निकष सध्या अस्तित्वात आहेत. या व्यतिरिक्त वेळोवेळी झालेल्या नैसर्गिक आपत्तीच्या घटनांमध्ये वाढीव मदतीचे दर व निकष राज्य शासनामार्फत लागू करण्यात येतात.

नैसर्गिक आपत्तीच्या घटनांमुळे बाधित होणाऱ्या आपदग्रस्तांना तातडीने मदत देणे शक्य व्हावे, यासाठी अशा प्रस्तावांवर निर्णय घेण्याकरिता कायमस्वरूपी मंत्रीमंडळ उपसमिती गठीत करण्याचा प्रस्ताव मंत्रीमंडळास सादर करण्यात आला होता. या प्रस्तावासंदर्भात दिनांक २९.५.२०१८ रोजीच्या मंत्रीमंडळ बैठकीत झालेल्या निर्णयानुसार कायमस्वरूपी मंत्रीमंडळ उपसमिती संदर्भाधीन क्रमांक ४ येथील दिनांक १३ जून, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये गठीत करण्यात आली आहे. सदर मंत्रीमंडळ उपसमितीस संदर्भाधीन क्रमांक ४ येथील दिनांक ५ डिसेंबर, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये सन २०१८ च्या दुष्काळी कालावधीसह भविष्यात दुष्काळ उद्भवल्यास, त्या दुष्काळी कालावधीकरिता तातडीने उपाययोजना सुचविण्यासाठी/सनियंत्रण ठेवण्यासाठी/निर्णय घेण्यासाठी पूर्ण अधिकार देण्यात आले आहेत. मंत्रीमंडळाच्या दिनांक ६ मार्च, २०२० रोजीच्या बैठकीत मा.मंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखालील विविध समित्यांची जेष्ठतेनुसार रचना करण्याबाबतचे निदेश प्राप्त झाल्याने, सदर मंत्रीमंडळ उपसमितीची पुनर्रचना शासन निर्णय दिनांक २४ जून, २०२० अन्वये पुनर्रचना करण्यात आली. आता राज्यात नवीन सरकार अस्तित्वात आले असून, त्या अनुषंगाने उक्त मंत्रीमंडळ उपसमितीची पुनर्रचना करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: टंचाई-२०१४/प्र.क्र.२३३/म-७, दिनांक १३ जून, २०१८ अन्वये नैसर्गिक आपत्तीमध्ये बाधित आपदग्रस्तांना तातडीने मदत देण्याबाबतचे निर्णय घेण्यासाठी गठीत करण्यात आलेल्या मंत्रीमंडळ उपसमितीची पुनर्रचना करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे सुधारीत कायमस्वरूपी मंत्रीमंडळ उपसमिती गठीत करण्यास शासन मान्यता देत आहे.

अ.क.	सदस्य	पदनाम
१	मा. मुख्यमंत्री	अध्यक्ष
२	मा. उपमुख्यमंत्री	सदस्य
३	मा.मंत्री, महसूल	सदस्य
४	मा. मंत्री, ग्रामविकास	सदस्य
५	मा. मंत्री, कृषि	सदस्य
६	मा. मंत्री, सहकार	सदस्य
७	अपर मुख्य सचिव (वित्त)	सदस्य
८	अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव (कृषि)	सदस्य
९	अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव (पाणी पुरवठा व स्वच्छता)	सदस्य
१०	अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव (मदत व पुनर्वसन)	सदस्य सचिव

२. उक्त मंत्रीमंडळ उपसमितीची कार्यक्षेत्र व दुष्काळी कालावधीकरिता आवश्यक उपाययोजना करण्याबाबत निर्णय घेण्याचे अधिकार संदर्भ क्रमांक ४ वरील दिनांक १३ जून, २०१८ व दिनांक ०५ डिसेंबर, २०१८ च्या शासन निर्णयात विहित केल्याप्रमाणे राहतील.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०९२११६४९१९४७१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(संजय औ. धारूरकर)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. मंत्री, महसूल, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. मंत्री, ग्रामविकास, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. मंत्री, कृषि, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मा. मंत्री, सहकार, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) मा. विरोधी पक्ष नेता (विधानसभा/विधान परिषद), विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
- ८) महाराष्ट्र विधानमंडळाचे सर्व सन्माननीय विधान सभा/विधान परिषद सदस्य.
- ९) अपर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई.
- १०) अपर मुख्य सचिव (पाणी पुरवठा व स्वच्छता), मंत्रालय, मुंबई.
- ११) प्रधान सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मुंबई.
- १३) सर्व विभागीय आयुक्त.
- १४) सर्व जिल्हाधिकारी.
- १५) महालेखापाल (लेखा परिक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता) १/२, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
- १६) संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
- १७) वित्तीय सल्लागार व सहसचिव, मदत व पुनर्वसन प्रभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १८) कार्यासन अधिकारी (म-३/म-११), मदत व पुनर्वसन प्रभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १९) वित्त विभाग (कार्यासन व्यय-९/अर्थ-६), मंत्रालय, मुंबई.
- २०) निवड नस्ती (कार्यासन/ म-७)